Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1463 20 MART 1936 — ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ — ՈՒՐԲԱԹ 20 ՄԱՐՏ 1936

AREVELK
Siyasi, iktisadi ve edebi yevmi gazete
Galata; Tunel itisalinde, Billur Sokak
No. 10

ԿԱՆԽԱՎՃԱՐԱԳԻՐ ԵՎ ՓՈՍՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻԱ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԱՄԻՍԻԿՈՅ — ԵՌԱՄՍԵԱՅ 700 ՂՐՇ. 1400 ՂՐՇ. — ՏԱՐԵԿԱՆ 110 ՖՐ. 200 ՖՐ. — 9 ՏՕԼԱՐ 15 ՏՕԼԱՐ

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 — ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ—ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ — Telefon 40852

Գիւղոր փողոց Թիւ 10
Ղալաթիա Թիւնէլի կիր

AREVELK
Quotidien Arménien Politique
Economique et Littéraire
Galata, B. P. 1203
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՀԱՄԱՅԵԱՆ

ԼՕՔԱՌՆՈՅԻ ԴԱՇՆԱԴԻՐՆԵՐԸ
Ի ՎԵՐՋՈՅ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԳՈՅԱՑՈՒՑԻՆ 3 ԿԷՏԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

ԴԻՄՈՒՄ ԼԱՀԷՅԻ ԱՏԵԱՆԻՆ, ԱՊԱՁԻՆԵԱԼ ԳՕՏԻ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ԵՒ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱՆԳԼԵՒՖՐԱՆՔ ՍՊԱՅԱԿՈՅՏԵՐՈՒ

ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ ՉԷ ՈՐ ՀԻԹԼԷՐ ԸՆԴՈՒՆԻ ԱՅՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 18.—Լօքառնոյի դաշնագիր պետութեանց ներկայացուցիչները, բացի Գերմանիայէն, այսօր նոր ժողով մը ևս գումարեցին, որ թէեւ երկար ժամեր տեւեց, բայց ոչ և է արդիւնք չտուաւ։

Վիճաբանութիւնները տեղի ունեցած են անգլ. ծրագրին շուրջ, որուն դէմ բուռն դիտողութիւններ ըրած է Ֆրանսա։

Երկար վիճաբանութիւններէ վերջ մէկ կողմ ձգուած է անգլ. ծրագիրը և Վան Զէլանտ պատրաստած է փոխանցման ուրիշ ծրագիր մը, որ սակայն նոյնպէս չէ ընդունուած։

Պատուիրակները մեկնած են, գիշերուան ժամը 22ին գարձեալ հաւաքուելու համար։ Ֆլանտէն և Գոնքուտ յայտարարած են որ խոր տագնապութիւններ կը տիրէ ժողովին մէջ, կենսական կէտերու մասին։

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՆԻՍՏԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 18.—Ազգաժողովի այսօրուան նիստին, Էտէն խօսք առնելով յայտարարեց թէ Գերմանիա բացայայտօրէն բռնաբարած է դաշնագրերը։ Թէև Գերմանիա կը յայտարարէ որ —ըսաւ ան— խաղաղութիւն և վստահութեան վերահաստատում կ'ուզէ, սակայն իր գործը կը հակասէ իր խօսքին։

Ապա խօսք առաւ Իտալ. պատուիրակ Կրանտի, որ ընդունեց թէ Ուխաը բռնաբարուած է և Խորհուրդը կատարելիք պարտականութիւններ ունի։ Ան վեր առաւ մասնաւոր դիրքը Իտալիոյ, որուն դէմ անարդարօրէն պատիժներ անօրինուած էին։ Կրանտի շեշտեց նաև այն հակասութիւնը որ գոյութիւն ունի Իտալիոյ սահմանուած պատիժներուն և իբր Լօքառնոյի երաշխաւոր անոր վրայ յատակօրէն ծանրածող պարտականութեանց միջև։

Լեհաստանի արտաքին նախարար Պէք յայտարարեց թէ, պելժ և լեհ ազգերու միջև դարերէ ի վեր գոյութիւն ունեցող բարեկամութիւնը կը հարկադրէ Լեհաստանը որ ուշադրութեամբ նկատի առնէ Պելճիքայի շահերը։

Ինչ կը վերաբերի Ֆրանքեւսովէթ ուխտին, Պէք ըսաւ.— Ֆրանսայի և Սովէթներու միջև կնքուած այդ դաշինքը ոչ մէկ կերպով կրցած է փոխել այն յանձնառութիւնները զոր նախապէս ստանձնած էր Լեհաստան։

Թիթուլէսքու յայտարարեց թէ կարելի չէ ան արբեր մնալ, ընդունելով միջազգային յանձնառութեանց բռնաբարումը։

Թուրքիոյ պատուիրակը յայտնեց թէ. Խորհուրդը պէտք է գոհացում տայ Ֆրանսայի ու Պելճիքայի։

Լիթվինոֆ մեծապէս ուժ տուաւ ֆրանսական տեսակէտին, շեշտելով թէ Հիթլէրի առաջարկները կը ձգտին Եւրոպան բաժան բաժան անելով դաշինքներով, որոնք ազատ պիտի կացուցանեն զինքը ուզածին պէս շարժելու կեդրոնական և արեւելեան Եւրոպայի մէջ, իրեն վերապահելով հանգերձ Լօքառնոյի առաւելութիւնները։

Այս նիստը, որուն նպատակն էր տուգել թէ Լօքառնոյի դաշինքը բռնաբարուած է կամ ոչ, աւարտեցաւ ժամը 18ին։ Գերման պատուիրակութիւնը ժամը 17.10ին Լոնտոն հասած ըլլալով չկրցաւ մասնակցիլ անոր։ Պատուիրակութեան պէտ Ֆոն Ռիպէնթրոփ պիտի խօսի Խորհուրդին վաղուան (այսօր) նիստին, եթէ տեղի ունենայ։

ԼՕՔԱՌՆՈՅԻ ԴԱՇՆԱԴԻՐՆԵՐԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 19.— Կը հաղորդուի թէ Լօքառնոյի դաշնագիրներուն երկրորդ նիստին, որ տեղի ունեցաւ ժամը 22ին, կարելի եղած է հաստատել հետեւեալ երեք կէտերուն շուրջ.

1.— Դիմում պիտի կատարուի Լահէյի տեսանին, Ֆրանքեւսովէթ ուխտին մասին որոշում մը տալու համար։

2.— Միմիայն գերմանական հողամասին վրայ ապաշինեալ գօտի մը պիտի հաստատուի, միջազգային հակակշռի տակ։

3.—Համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ, որպէսզի անգլիական և ֆրանսական ընդհ. սպայակոյտերու միջև գործակցութիւնը ապահովուի։

Գոյացած այս համաձայնութիւնը պէտք է վաւերացուի անգլ. կառավարութեան կողմէ և անմիջապէս պատասխանը հաղորդուի Լօքառնոյի դաշնագիր պետութեանց։ Ֆլանտէն կը յուսայ օգնութեամբ Փարիզ վերադառնալ։

Ֆրանսա ցարդ չծածկեց թէ լաւ ընդունելութիւն մը պիտի ընէ անգլուֆրանք զինուորական դաշինքի մը, և կը կարծուի թէ հաւանական է որ այդ ուղղութեամբ ընթացած ըլլան խորհրդակցութիւնները, իտալիան ալ նկատելով երաշխաւոր պետութիւն։

Զորս անգլիացի նախարարներ՝ Էտէն, լորտ Հալիֆաքս, Ռամսէյ Մաքդոնալտ և Նէվիլ Զէմբրլէն, լօքառնոյականներու ժողովը լրանալէ յետոյ, մինչև առաւօտեան ժամը 3ը արտաքին նախարարութեան մէջ շարունակեցին իրենց խորհրդակցութիւնները։

Կը կարծուի թէ Ազգաժողովի Խորհուրդին նիստը այսօր տեղի չպիտի ունենայ, որպէսզի Լօքառնոյի դաշնագիրները ատիթ ունենան նոր ժողով մը ևս գումարելու։

Անգլ. լրջանակները կ'ըսեն թէ հակառակ կատարուած յառաջդիմութեան, ակնարկելի նոր բան կը մնայ։

ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՑ ՌԻՊԷՆԹՐՈՓԻ ՊԱՅՏՕՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 19.—Ֆոն Ռիպէնթրոփ երէկ ժամը 18 30ին արտաքին նախարարութեան մէջ տեսակցեցաւ Էտէնի հետ։ Կը հաղորդուի թէ անգլ. նախարարը իր խօսակցին կարծիքը ջօշափեց այն զիջողութեանց մասին զոր տրամադիր է կատարելու Գերմանիա, յառաջիկայ բանակցութիւններուն առթիւ։

Կ'ըսուի թէ Ֆոն Ռիպէնթրոփ առարկութիւն չէ ըրած Ֆրանքեւսովէթ ուխտը Լահէյի ատեանին ներկայացնելու մասին, բայց չէ խոստացած որ Գերմանիա պիտի հնազանդի անոր որոշման։

Գալով Հռենոսի պարպումին, գերման պատուիրակը յայտարարած է թէ իր կառավարութիւնը բնաւ չի կրնար ընդունիլ ո եւ է միջոց որ կը խաթարէ իր վեհապետական իրաւունքները, եթէ նման միջոցներ չպարտադրուին նաեւ Ֆրանսայի ու Պելճիքայի։

ԼՈՆՏՈՆ 19.— Ռիպէնթրոփ, վաղ առաւօտ, Ազգաժողովի նիստին պիտի բացատրէ Գերմանիոյ տեսակէտը, Հռենոսի գօտիին նկատմամբ։

«Տէյլի Թէլէկրաֆ» կ'ըսէ թէ կը սպասուի որ Խորհուրդը միաձայնութեամբ ընդունի Գերմանիոյ յանցապարտութիւնը, Լօքառնոյի և Վերսայլի դաշնագրերը բռնաբարած ըլլալուն համար։

Հակառակ անոր որ Ռիպէնթրոփ խիստ մտիկ կապեր ունի Հիթլէրի հետ, կը հաղորդուի թէ լիազօր պատուիրակը Լոնտոն չէ եկած ան։ Եւ գերման շրջանակներուն մէջ բացայայտօրէն կ'ըսեն թէ ան ի վիճակի չէ տեւէ համաձայնութեան գալու իրեն ներկայացուելիք կէտերուն շուրջ, այսինքն ընդունիլ որ Ֆրանքեւսովէթ ուխտը Լահէյի տեսանին իրաւարարութեան ենթարկուի և գերման զօրքերը եւ քաշուին Հռենոսէն։

ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՆԻՍՏԸ ԿԸ ՑԵՏԱՁԳՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ 19.— Հաւանական է որ Ազգաժողովի Խորհուրդը իր նիստերը յետաձգէ մինչեւ Մարտ 21 կամ 23։

Այդ թուականին Խորհուրդը պիտի քննէ.

1.— Լօքառնոյի դաշնագիր պետութեանց թելադրութիւնները։

2.— Իր որոշումը պիտի տայ Գերմանիոյ հանդէպ։

3.— Պիտի վաւերացնէ հարցը Լահէյի տեսանին յանձնելու որոշումը։

4.— Հաւանութիւն պիտի յայտնէ Լօքառնոյի միւս դաշնագիրներուն ներկայացուցած ծրագրին, թէեւ ինք չպիտի հակակշռէ անոր գործադրութիւնը։

Այս ժամանակամիջոցի ընթացքին փորձագէտները պիտի խմբագրեն վերջնական պատճէնը Լօքառնոյի պետութեանց առաջարկներուն, որոնց մասին նախարարները իրենց կառավարութեանց կարծիքը պիտի հարցնեն։

ՀԻԹԼԷՐԻ Դ' ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՃԱՌԸ

ԲԷՕՆԻԿՍԲԷՐԿ, 19.— Հիթլէր, 100 հազար հոգիի ներկայութեան իր չորրորդ ընտրական ճառը արտասանեց և ի մէջ այլոց ըսաւ.—

Պատիւը և ազատութիւնը հսմը կը կազմեն ժողովուրդներու արտաքին քաղաքականութեան։ Ֆիւրհէրը ապա յարձակեցաւ Վերսայլի դաշնագրին վրայ և ըսաւ թէ ներկայիս իր մղած պայքարին հետեւանքով կը կորսնցնէ իր ուժերը, կը ակարանան իր ջիղերը։ Բայց, հոգ չէ, աւելցուց ան։

Ան նոյնպէս յայտարարեց թէ Ֆրանքեւսովէթ ուխտը վտանգ մըն է Եւրոպայի համար և կը խանգարէ անոր հաւասարակշռութիւնը։

Փորձեցի մեկուսացնել այդ դաշնագիրը, բայց չյաջողացայ։ Հետեւաբար իմ պարտականութիւնս էր այնպէս մը կարգադրել, որ Գերմանիա կարենայ դիմագրաւել ամէն հաւանականութեան։ Ցաւօք ձեռքս երկարած եմ Ֆրանսայի։ Բայց ի՞նչ եղած է արդիւնքը։ Ֆրանքեւսովէթ ուխտը ծնունդ առաւ։ Ոչ մէկ ուժ կրնայ պարտադրել զիս չընելու այն ինչ որ ըրի։ Ես խաղաղութեան մունետիկն եմ։ Ցուէք ինձ ձեր օժանդակութիւնը ազատութեան և պատուի համար։»

*** Լոնտոնի գերման շրջանակները կը կարծեն թէ Ֆոն Ռիպէնթրոփի պիտի ջանայ ապացուցանել որ Գերմանիա չէ բռնաբարած Լօքառնոյի դաշինքը։ Նոյնպէս կը կարծուի թէ, Ռիպէնթրոփ գիտողութիւն պիտի ընէ վէճը Լահէյի տեսանին յանձնելու մասին, յայտնելով որ Գերմանիա չի կրնար միջազգային տեսանի մը վճիռը ընդունիլ, իր ազգային վեհապետութեան մասին։

ազգային բանակ Սուրիոյ համար

Երուսաղէմէն կ'իմացնեն թէ, Դամասկոսէն հասած լուրերու համաձայն, արաբ ազգայնականները կ'աշխատին Սուրիոյ համար կազմակերպել 10 հազար հոգինոց ազգային բանակ մը։

Ֆրանս. բարձր քոմիսար Մարթել խոստացած է որ Հանր. նախագահին առաջարկել պիտի տայ այնձիրամանագիրը, որ ներում կը շնորհէ այն 3 ըմբոստ պետերուն, որոնք երկրէն վտարուեցան 1926ի ըմբոստութեան ժամանակ։

ՖՕՆ ՌԻՊԷՆԹՐՈՓ ԽՕՍԵՑԱՒ
ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԱՌՋԵՒ ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԶՕՐԱԳՈՅՆ զինուորական պետութիւններն են
ՈՐՈՆՔ ԵՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՎԱԽ ԱԶԴՈՂ 5 ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 19.— Ազգաժողովի Խորհուրդին հրապարակային նիստը սկսաւ ժամը 10.37ին։ Ամէնէն առաջ խօսք առաւ Ֆոն Ռիպէնթրոփ, որ իր ճառի առաջին մասին մէջ բացատրեց Հռենոսի գօտիին վերազրաւման օրինաւոր հանգամանքը։ Ան արդարացուց այդ գրաւումը Ֆրանքեւսովէթ դաշինքին կնքումով, զոր ինքնին նկատեց Լօքառնոյի դաշինքին բռնաբարումը։

Ճառին երկրորդ մասը կը չօշափէր Հիթլէրի խաղաղասիրական առաջարկներուն նկատառումը։

Ֆոն Ռիպէնթրոփ իր Լոնտոն ժամանումէն ի վեր բազմաթիւ անգամներ Պելճին հեռաձայնեց, այնպէս որ իր այսօրուան ճառը Հիթլէրի կատարեալ հաւանութեան անժանացած է։

Ինչպէս յայտնի է Խորհուրդը իր այս օրուան նիստին պիտի քննէ Ֆրանքեւսովէթի բռնաձեւը, որ կը պահանջէ Ազգաժողովէն յայտարարել թէ Գերմանիա գրժած է Վերսայլի դաշնագրին 43րդ յօդուածը, որ կապ ունի Հռենոսի գօտիին հետ, ինչպէս նաեւ Լօքառնոյի դաշինքը։

Ռոյթէր կը տեղեկանայ թէ այս մասին որոշում մը պիտի տրուի այսօր, յետ միջօրէի նիստին, որ տեղի պիտի ունենայ ժամը 14ին և պիտի տեւէ խիստ կարճ։ Ոչէ ճառ չպիտի խօսուի։

Իսկ Խորհուրդը Շաբաթ կամ Երկուշաբթի ուրիշ նիստ մը եւս պիտի գումարէ քննելու համար Լահէյի տեսան դիմելու հարցը։

*** Ռիպէնթրոփի ճառը տեւեց ժամը 10.45—11.05։ Ան խօսեցաւ գերմաներէն լեզուաւ. պիրկ և զօրաւոր ձայնով մը։ Ճառը աւարտելէն վերջ, քարտուղար մը կարդաց անգլիերէն թարգմանութիւնը, որ նախապէս պատրաստուած էր խնամքով։

Իր ճառին թարգմանութիւնը կարդացուած պահուն, Ֆոն Ռիպէնթրոփ ձեռնածալ և աչքերը կիսախուփ նստած էր, Ֆլանտէն նօթեր կ'առնէր, իսկ Լիթվինոֆ հանգարտօրէն թերթ կը կարդար։

ՌԻՊԷՆԹՐՈՓԻ ՃԱՌԸ

Գերման պատուիրակը հետեւեալ կերպով խօսեցաւ.—

Այս առաքելութեան կը ձեռնարկեմ իրական գոհունակութեամբ մը, այն անկեղծ յոյսով որ իմ երկրիս և Ազգաժողովի յարաբերութեանց այս առաջին վերակսումը կրնայ կազմել անկիւնադարձ մը Եւրոպայի պատմութեան մէջ, պատերազմեան և յետ պատերազմի խանգաւթութեան բազմաթիւ տարիներէ յետոյ։ Ֆրանսական և պելժ կառավարութեան առաջարկները զիս կը հարկադրեն դարձեալ պարզելու —այս անգամ Խորհուրդին առջեւ — այն կարեւոր պատճառները որոնք ստիպեցին Գերմանիան ձեռք առնել Մարտ 7ի միջոցը։

Լօքառնոյի դաշինքը որ ընդունուեցաւ ազգային ընկերվարական կառավարութեան կողմէ, Գերմանիոյ կը հարկադրէր նոյն այն բեռը պարտաւորութեանց, որոնք գոյութիւն ունէին Վերսայլի դաշնագրին մէջ, ի մասին Հռենոսի «հրամայուած» ապաշինումին։ Կը կարծեմ թէ ամենաբարձր արդարութեան տեսակէտով, վեհապետական ամենատարրական իրաւունքներու այս կերպ սահմանափակումը, ինքնին կ'ըլլայ դրեթէ անհանդուրժելի պայման մը ազգի մը համար։ Հակառակ այս իրողութեան, եթէ գերման ազգը հանդուրժեց այդ պայմանին այսքան տարիներ, ըսաւ ան, սպասելով որ Լօքառնոյի դաշինքին միւս առաջադիր պետութիւններն ալ իրենց աւելի թեթեւ յանձնառութիւնները յարգեն, այնքան հաւատարմութեամբ օրքան որ Գերմանացիք յարգած էին իրենցը։

Անցեալ տարուան ընթացքին, այս ուխտին մէկ սաստրագիրը՝ Ֆրանսա՝ սկսաւ աւելի սեղմ յարաբերութիւններ մշակել Սովէթական Միութեան հետ։ Արդիւնքը եղաւ ֆրանքեւսովէթ զինուորական նոր դաշինք մը։

Այս դաշնագրին Գերմանիոյ համար ունեցած մահադիր նշանակութիւնը և գործնական ազդեցութիւնը ծնունդ կ'առնեն հետեւեալ խիստ ծանրակշիռ պատճառներէն.

Ա.—Այս դաշնակցութիւնը կը նշանակէ մերձեցում մը երկու պետութեանց միջև, որոնք եթէ նկատի առնուին նաեւ իրենց դաշինքի վայրերը, կը պարունակեն 275 միլիոն ժողովուրդ։

Բ.—Երկու դաշնագիր կողմերէն իւրաքանչիւրը ինքնին, աշխարհի ամէնէն զօրաւոր զին. պետութիւնն է։

Գ.—Այս զինակցութիւնը ուղղուած է լոկ Գերմանիոյ դէմ։

Դ.—Սովէթական Ռուսիա ինքնին բաժնուած է Գերմանիայէն երկար միջոցով մը և չի կրնար յարձակումի ենթարկուիլ անոր կողմէ, նմանօրինակ զինակցութեամբ մը Չէխոսլովաքիոյ հետ, ուղղակի յառաջացուցած է իր սահմանագլուխները մինչև գերման սահմանագլուխը։

Ե.—Այս զինակցութեամբ Ֆրանսա և Սովէթները իրենք անձամբ իրենց դէմ դատաւորները եղան, որովհետեւ յիշուած պարագաներուն տակ, առանց Ազգաժողովի որոշման կամ յանձնարարութեան, իրենք անձամբ պիտի ճշդեն նախայարձակը և այդ կերպով պիտի կրնան պատերազմ հռչակել Գերմանիոյ դէմ իրենց որոշումով։

Երկու պետութեանց այս վճռական յանձնառութիւնը, յատակօրէն և առանց չփոթութեան ճշդուած է զինակցութեան դաշինքի փրոթոքոլին առաջին յօդուածին մէջ։

Ֆոն Ռիպէնթրոփ, ապա բացատրելով Հիթլէրի առաջարկներուն բնոյթը, իր ճառը վերջացուց ըսելով.

—Կը հասկնամ թէ Խորհուրդը իրաւասու մարմին մը չէ այդ առաջարկներուն վիճաբանութեան համար։ Գերման առաջարկները պէտք չունին ո և է խորհրդածութեան։ Անոնք այնքան ընդարձակ, այնքան հասկնալի են որ ամէն պատեան մարդ որ ի սրտէ կը բաղձայ Եւրոպայի բարօրութեան, այս կամ այն ձեւով անոնց իրականացումը տեսնելէ զատ ուրիշ փափաք չի կրնար ունենալ։

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԽՈՐՀԻՆ ԱՅԼԱԳՈՅՆ ՑԵՂԵՐԸ ՍՊԻՏԱԿԱՄՈՐԹԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՋԵՐՄԱԿՆԵՐԸ ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ ԱՃԽԱՐՀ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՂ ՈՒՐՈՒԱԿԱՆՆԵՐ ԵՆ...

Ա.

«ՏԱԿԷՆՍ ՆԻԷԹԷՐ»

Ի՞նչ ազդեցութիւններու կ'ենթարկուի ոչ սպիտակամորթ մարդ մը, երբ առաջին անգամ սպիտակամորթի մը դիմաց կը գտնուի։ Առհասարակ ի՞նչ գաղափարներ և դատողութիւններ ծնունդ կ'առնեն մեր մասին, իր նախնական հոգիին մէջ։

Ահա խիստ այժմէական երկու հարցում։ մանաւանդ այնպիսի շրջանի մը երբ օր ըստ օրէ կը բացուի խրամաթը երկու ցեղերու միջև։

Թիստ ցաւալի է որ երկրախոյզներէն շատեր, միշտ արամագիր եղած են իրենց ուսումնասիրութիւններուն վիպական գոյն մը տալու և ոչ սպիտակամորթները իբրեւ անասուններ ներկայացնելու անիրաւաբար։ Ահա թէ ինչո՞ւ համար երբ կը խօսուի դեղին, սեւ, կամ կարմրամորթ մարդոց մասին, միշտ աչքի առջև կ'ունենանք պայմանագրական տիպարներ վիպական բնոյթով, կամ առատաւէն սինէմայի իրբեւ նիւթ, առանց սակայն թափանցելու անոնց բուն կեանքին։

ԵՐԿՆՔԻ ԵԼՔԱՅՐՆԵՐ

Գարագաններու բերումով, այս տարաշխարհիկ մարդիկը գրեթէ միշտ բաւական տարօրինակ գաղափար մը ունին մեր մասին, արդիւնք մասամբ իրենց պարզամտութեան և մասամբ ալ այն դէպ ապաւորութեան զոր յաճախ կը թողունք անոնց վրայ։

Այսպէս, օրինակ, «Տայաքները—Գոնէրոյի սեւամորթ— մեզ նկատելով հանդերձ իբրեւ խիստ չար մարդիկ, անկեղծօրէն համոզուած են որ սպիտակամորթները աւելի մօտ կ'ապրին երկնքին ուրիշ քան ոեւէ մարդկային էակ։ Եւ ինչո՞ւ համար։ Գարզապէս որովհետեւ, ըստ իրենց, բոլորակաձեւ երկինքը կը կարէ տափարակ երկիրը հորիզոնին վրայ, ուրիշ անգին կը սկսի ոչինչ։

Արդ, սպիտակամորթները որոնք միշտ հեռուէն, խիստ հեռուէն, հորիզոնին ծայրէն կուգան, բացայայտ է որ երկրին եզերքներուն աւելի մօտիկ կը բնակին։ Այսինքն այն մասին վրայ, ուր զանգակաձեւ երկինքը կուգայ կը հանդիպի տափարակ երկրին վրայ։

Տիեզերաբանական նոյն ըմբռնումներուն վրայ հիմնուելով, ուրիշ ոչ սպիտակամորթ ցեղեր եւս հեռուէն կերպով կը մեկնաբանեն սպիտակամորթերու իրենց մօտ գալու

ԴԱՐՁԵԱԼ ՀԱԿՐԹՐՔՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ 50 ՕԴՁՆԱԻ ԳՆԵՐԵՆ ԿԸՍԷ ՀԵԼԼԷՆ ԹԵՐԹ ՍԸ

ԱՆՈՆՔ ԿԸ ԳՈՐԾԵՆ ՄԵՆՔ ԻՆՉՈՒ ԿԸ ԼՌԵՆՔ

Այս խորագրերուն տակ, «Հայկէր» իր երէկուան թիւին մէջ կը գրէ.—

Ահա Պուլկարիոյ հորիզոններէն հասած երկու նոր լուրեր։

1.—Թուրքերու կողմէ կառարուած Պաթաքի ջարդին 60ամեակին առթիւ, Մայիս 4ին մեծ հանդիսութիւններ պիտի կառարուին ամբողջ Պուլկարիոյ մէջ։ Այս առթիւ, պուլկար կրթ. նախարարութիւնը հրահանգած է որ դպրոցներու մէջ աշակերտներուն բանախօսութիւններ ըլլան Պաթաքի ջարդերու մասին։

Հանգանակութեան ձեռնարկուած է այս առթիւ Պաթաքի մէջ մեծ յիշատակարան մը շինելու և ջարդուածներուն անունները կրող մարմարեայ մեծ ցուցատախտակ մը կանգնելու համար։

2.—Աթէնքի «Թօզմոս» թերթը կը գրէ թէ Պուլկարիա դաղանօրէն կը զինուի։ Ան վերջերս զանազան չափով թնդանօթներ, բազմաթիւ գնդացիրներ և 50 օդանաւ գնած է։

Այս լուրերէն առաջինը 16 Մարտ Թուակիր պուլկար թերթերուն մէջ հրատարակուած է։

Այն ջարդը որուն համար հանդիսութիւն պիտի կատարուի, ուրիշ բան չէ բայց եթէ 60 տարի առաջ զգուած ըմբոստութիւն մը։ Արդեօք մեր պուլկար բարեկամները ի՞նչ ըսել կ'ուզեն այս դէպքին առթիւ դարձեալ մեծ հանդիսութեամբ ծանելով, բանախօսութիւններ տալով և ճառեր խօսելով։

Այս ընելով, անոնք ըսել կ'ուզեն.

«Երկրին մէջ երեւան եկած ըմբոստութիւնները պէտք չէ զսպել, ասիկա շատ դէշ բան մըն է. կեցցէ՛ ըմբոստութիւնը»։

Այսպէս ընելով, անոնց նպատակն է հակաթրքութիւն պատուաստել մանուկ և անմեղ պուլկար միտքերուն, իսկ նախապէս պատաստուած հակաթուրք զգացումներն ալ զօրացնել։ Մայիս 4ին, պուլկար պատանիներուն ըսել թէ Թուրքերը դէշ մարդիկներ են, 60 տարի առաջ Պուլկարները կոտոր կոտոր ջարդեցին։ Իսկ այս յիշատակները յաւերժացնող յիշատակարաններ կանգնելու համար ալ ժողովուրդէն դրամ հաւաքել։

Մեր պուլկար բարեկամները ինչո՞ւ կ'ընեն այս բոլորը և մենք ինչո՞ւ չենք ըներ նոյն բանը։ Այո՛, մենք ինչո՞ւ չենք ըներ. միթէ ազի՞ներ կը պակսին։

Ճա՛ռ։ Ահա պալքանեան պատերազմը... Ահա Իթիրնէի անկումը... Մարդկային պատմութիւնը Պուլկարներու անմեղութիւնը ժողովուրդին ըրած կեղեքումներուն նման դէպքեր ունաւ չէ արձանագրած։ Այսպիսի գազանութեան մը նմանը չէ տեսած։

Եթէ Իթիրնէի վրայ։ փոխանակ Պուլկարներու, ինը ամիս տառապա լեռներու մէջ անօթի մնացած դայլերու վոնմակներ յարձակէին ժողովուրդին վրայ, կատարուած գազանութիւնն ու վայրագութիւնը աւելի նուազ, աւելի անմեղ կ'ըլլար։

Մենք ինչո՞ւ չենք գրեր այս կալէն այս բացատրութիւններէն յետոյ ընդունուած է Բազաքի Թաթրոնին պիւռճէն։

ՈՐՈ՞ՆՔ ԵՆ ՊԱՏԺՈՒՈՂՆԵՐԸ

Բազուած տեղեկութեանց համաձայն, կը գրէ «Հայկէր», պատժուած դերասաններն են Հազիմ և Վասֆի Բիզա։ Ցիչեալները, վերջերս ցուցուած «անքէՁին պատասխանելով ըսած էին թէ չիչ դրամ կը տանան և Թաթրոնի արուեստագէտները չեն քաջալերուիր։

Երկու դերասաններու այս յայտարարութեանց վրայ, քաղաքապետ Մուհիտտին Իւսթիւնտաղ որ մօտ 10 տարիէ ի վեր կը հովանաւորէ Բազաքին Թաթրոնը և դերասաններու ակնարկները հեռացուցած է «Կիչէնէն» Թաշկ յանձնելով անոնց, իբր պատիժ. դիչեալներու տացած դրամէն 10ական օրավարձ կտրած է։

ՍԻՒՐԷՑՑԱ ՓԱՇԱՑԻ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԲԱՆԻՈՐՆԵՐԸ ԳՈՐԾԻ ՍԿՍԱՆ

Ինչպէս գրած էինք երէկ, Սիւրէյյա Փաշայի բանուորները երկրորդ անգամ եւս գործադուլ ըրած են։ Առնցմէ 150 հոգի, կին թէ այր, նախորդ օր խմբովին կուսակցելու թեան չէնքը գացին կուսակցելին ներկայանալու համար, բայց արդիլուեցաւ և 4 հոգի միայն ներկայացան կուսակցիին։

Կուսակցիը այս տեսակցութենէն յետոյ Ցաթիի գայմագամին պաշտօն յանձնած է այս խնդրին մասին տեսակցիլ գործարանի տնօրէնին հետ։ Այս վերջինը հաւատացած ըլլալով որ մինչեւ մէկ շաբաթ պիտի վճարուին գործաւորներու պահանջները, տնօրէնի այս հաւատիքը գործաւորներու պատուիրակներուն հաղորդուած և միւս կողմէ ոստիկ. տնօրէն Սալիհ Գըլբէի կողմէ յորդոր եղած ըլլալով բանթողներուն, այս վերջինները երէկ առաւօտ վերսկսած են աշխատանքի։

«Հայկէր», իր երէկի թիւին մէջ կը գրէ թէ, այսօր (երէկ) ժամը 11ին քանի մը բանուորներ եկան և ըսին թէ ճիշտ չէ որ վերջ դրած է գործադուլը Մեր չաշխատիլը ինքնին ապացոյց մըն է ատոր։ Միայն քանի մը այրեր և կիներ սկսած են աշխատանքի։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ՀԱՇԻՒՆԵՐՈՒ ԽՆԴՐԻՆ ՇՈՒՐՋ

Կեդրոնի ուսուցիչ Գ. Հ. Խանճեան Վարչութեան հաւանութեամբը քննած էր դպրոցին հաշիւները։ Գ. Խանճեան Վարչութեան վերջին նիստին Ը դարձեալ ներկայանալով յայտնած է թէ հաշիւները մինչեւ ժողովին յառաջիկայ նիստը պատրաստ կ'ըլլան։ Գ. Խանճեանի յանձնուած է դպրոցի հաշիւները տոմարական դրութեամբ բռնելու գործը։

*** Պատժական Գ. տեսանը նախորդ օր 30ական տարի բանտարկութեան դատապարտեց Իպրահիմ, Եաշար, Հիւսէյին անուն երեք լարագործներ, որոնք Իթինպուլի զանազան թաղամասերուն մէջ զինեալ կողոպուտ կը կատարէին, իրենց արգելք եղողները մաքրագործելով։

*** Մինչեւ ական մը, որ քանի օրեր առաջ նշմարուած էր Սեւ ծովի Ինեզուցին բացերը և հակառակ կատարուած փնտռտուքներուն կարելի չէր եղած ձեռք անցնիլ, այս անգամ Զոնկուլտաքի առջև երեւան ելած ըլլալով, անմիջապէս ծովային ներուխմբակ մը ղրկուած է զայն ոչնչացնելու։

բոլորը։ Մենք ինչո՞ւ չենք յիշեր այս օրերը իբր սեւ օրեր։ Ինչո՞ւ հակապուլկարութիւն չենք պատուաստեր նորահաս սերունդին։

Ո՛և է բանէ՞ կը քաշուինք։ Ո՛չ... Բանէ մը կը վախնանք։ Դարձեալ ո՛չ... Այսպէս կը շարժինք, որովհետեւ խաղաղասէր, առնական ոգի և բարի սիրտ ունեցող մարդիկ ենք։

Ցեղնենք ե՞րբ վերջ պիտի գտնեն հակաթուրք ոգեղ պոռչուտքները։

Գալով երկրորդ լուրին, Պուլկարները արդէն շատոնց նէօյլի դաշնագրի տրամադրութիւններէն դուրս կը գործեն և անընդհատ կը զինուին։ Արդեօք որո՞ւ դէմ։ Ցարձակումի մը չենթարկուելո՞ւ համար կը զինուին։ Ոչ.— Պուլկարիոյ համար այսպիսի օրինաւոր սպառազինումի պատճառ մը չկայ։ Որովհետեւ զինքը չորս կողմէն շրջապատող պետութիւնները խաղաղութեան պաշտպաններ են։ Եթէ երբեք Պուլկարիոյ դէմ դէշ նպատակ ունենային, պուլկար հողերը շատոնց ուրիշ պետութեանց տիրականութիւնը կը դառնային։ Այդ պարագային, այս սպառազինումը ոչ թէ պաշտպանողական, այլ յարձակողական նպատակի մը կը ծառայէ։

Ասիկա այնքան բացորոշ է որ, անտեղի է պահ մը իսկ վարանիլ այդ մասին։ Արդեօք Պուլկարիան՞ ժայռերու բախել կ'ուզէ գլուխը որ կրնայ կոտոր կոտոր ըլլալ։

Ինչ որ է... աւելի չդրենք։ Ժամանակը ցոյց պիտի տայ ասիկա։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՋՈՒՐԵՐՈՒ ԵՒ ԲՈՑԵՐՈՒ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԻՆ ՏԱԿ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ

38 հազար ընտանիքներ անպատսպար

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 19.—1500 հոգի ամբողջ գիշերը աշխատեցան աւազով լի պարկեր դիզելու, պաշտպանելու համար մայրաքաղաքը։ որ ողողումներու սպառնալիքին տակ կը գտնուէր։ Մասնաւոր միջոցներ ձեռք առնուած են Սպիտակ Տան պաշտպանութեան համար։

Մայրաքաղաքէն ութը մղոն միայն հեռու գտնուող Փօթոմաք գետին ջուրերը արագօրէն կը բարձրանան։

Ցորդումը արդէն իսկ 26 ոտք բարձրացուցած է ջուրերը իրենց բնական մակերեսէն։

Ուաշինկթընը կը նմանի պատերազմի միջոցին պաշտպանուած քաղաքի մը։

Վիրճինիոյ Հուիլինկ քաղաքէն կը հաղորդեն որ Օճայօ գետը յորդելով ողողած է Հուիլինկ կղզին եւ վեց հոգիի մահուան պատճառ դարձած։ Իսկ Հարրիսպուրկէն —Բէնսիլվանիա— կը հաղորդուի որ Սընպերրիի մէջ ջերմի համաճարակ կը տիրէ։

ԼՈՆՏՈՆ, 19.—Նիւ Եորքէն կը հաղորդուի որ ողողումները լափազանց ընդարձակ են եւ անհաւատալի վնասներու պատճառ կ'ըլլան, արեւելեան նահանգներուն մէջ։ Աւելի քան 50 մեռեալ կայ։

Փիցպուրկ որ 700 հազար բնակիչ կը հաշուէ, մեծապէս վնասուած է ողողումներուն հետեւանքով։ Փողոցներուն մէջ ջուրը 5 ոտք բարձրացած է։ Բնակչութիւնը տառապիրէն մեկուսացած է։ Ամէն գործառնութիւն եւ երթեւեկ դադրած են։ Հազարաւոր մարդիկ անպատսպար կը մնան։

Ժողովրդային սարսափը աւելցած է Լօրէնսի եւ անոր կից գտնուող քաղաքին քարիւղի տասը մթերանոցներուն պայթումին հետեւանքով։ Ամէն կողմերէ օգնութեան փութացած են հրշէջներու 25 ջոկատներ, որոնք կը մաքառին հրդեհին դէմ։ Բռնկած է նաեւ ծառի կոնդերու հսկայ մթերանոց մը։

Հաղորդակցութիւնները, ջուրի, ելեկտրականութեան եւ օդային կապի սպասարկութիւնները ընդմիջուած են։

Նախագահ Ռուզվէլթ հրամայած է նաւատորմին, պետական գանձուն եւ ուրիշ զաշտօնատուններու որպէս զի իրենց աջակցութիւնը բերեն օգնութեան գործին։

Օդանաւեր կը փորձեն օգնութեան հասնիլ յիշեալ երկու քաղաքներուն եւ դարման հայթայթել անոնց։

Հեղեղներ որոնց ջուրի բարձրութիւնը 16 ոտքի կը հասնի, ողողած են Ճօնսթաուն, Քոնէլսվիլ եւ նահանգի Նիւ Հարրիսբուրգ քաղաքը եւս ողողումներէն վնասուած է։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 19.—Կարմիր Խաչի նախագահը 3 միլիոն տոլար պահանջած է, օգնութեան փութալու համար ողողումի աղէտեալներուն։ 38 հազար ընտանիքներ առանց ապաստանի մնացած են։

Վէնիզէլոսի մահուան արձագանգը ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼԸ ԿՐԷՏԷԻ ՄԷՋ ՊԻՏԻ ԹԱՂՈՒԻ

Վէնիզէլոսի մահը խոր ցնցում յառաջ բերած է Ցունաստանի և ամբողջ աշխարհի մէջ, ինչպէս կը հաղորդեն ստացուած հեռագիրները։

Հանգուցեալին Փարիզի բնակարանին մէջ բացուած արձանագրութեանց տոմարը ամէն վայրկեան կը լեցուի, Ֆրանսայէ և օտար բազմաթիւ բարձրաստիճան անձնաւորութեանց ստորագրութիւններով։

Փարիզի մէջ պիտի կատարուի մեռելական կարճ արարողութիւն մը, ուրկէ յետոյ, երկուշաբթի օր, հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պրինտիզի։ Ֆրանս. կառավարութեան կողմէ տրամադրուած մասնաւոր կառախումբով մը։ Չորեքշաբթի օր, մարմինը պիտի դնուի մասնաւոր նաւու մը մէջ որ պիտի մեկնի Աթէնք, շրջապատուած հելլէն, ֆրանսական, անգլիական և իտալական թորփիլահարներով։

Աթէնքի մէջ, հանգուցեալին մարմինը պիտի ցուցադրուի 48 ժամ եւ ապա մասնաւոր շոգենաւ մը զայն պիտի փոխադրէ Կրէտէ, ուր պիտի ամփոփուի իր ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Սոֆուլիս և Գոնմաս, երէկ Աթէնքէն Փարիզ մեկնեցան։ Ցիշեալները Վէնիզէլոսի ազատական կուսակցութեան այժմու վարիչներն են։

Նախկին վարչապետ Ցալտարիս յայտարարած է, թէ մեծ վիշտ կը պատճառէ իրեն մահը Վէնիզէլոսի, որուն գործը պատմութիւնը միայն պիտի դատէ։ Ան աւելացուցած է որ Վէնիզէլոսի մահը կը փակէ Ցունաստանի ողբերգական մէկ շրջանը։

Թէօթօքիս յայտարարած է որ Ցունաստանի ամէնէն կարկառուն գէմքը անհետացաւ, սակայն այդ անհետացումը պիտի նպաստէ հանդարտութեան վերահաստատումին, Ցունաստանի մէջ։

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Ն. ՇԻՇԼԻԻ ՀԱՒԱՔԱՏԵՂԻՆ ՄԷՋ

Այսօր, ուրբաթ, ժամը 19.30ին Միութեան հաւաքատեղիին մէջ կը բանախօսէ Գ. Հ. Թէրզեան, նիւթ ունենալով բարոյացուցիչ հարցեր։

Մեր անդամներն ու համակիրները կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ։

Վարչութիւն Ն. Շիշլիի

ԿՈՉ ՄԸ

Ֆէրիքէօյի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ շրջանակին սալայատակումը սկսած ըլլալով, Թաղական Խորհուրդս այս անյետաձգելի և կարեւոր գործին առթիւ, ներկայիս կոչ կ'ուղղէ բարեսէր Թաղեցիներուն, որպէս զի, ինչպէս միշտ, այս անգամ եւս հաճին իրենց նիւթական օժանդակութիւնը բերել, ընդունելով մեր կանխայայտ շնորհակալիքը։

(Թաղ. Խորհուրդ Ֆէրիքէօղի)

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Հիւանդանոցի պարահանդէսի կարգադիր մասնախումբը թախանձանօք կը խնդրէ պարահանդէսը իրենց ներկայութեամբ պատուել փափաքող աղդայիններէն որ ամօքինկոի կամ «Ֆիրաքի պարտուրիչ ըլալը ի մտի ունենան, որպէս զի այն դիշերը դրան առջեւ, մանաւանդ օտարներու ներկայութեան տեղի չունենան անտեղի վէճեր և անհաճոյ դէպքեր։

ԳԱԼՖԱԵԱՆ ՈՐՔԱՆՈՑ

Խնամակալութիւնը և Մայրը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեն թէ Տիար Գօղոս Էնֆիէճեան իր նշանախօսութեան առթիւ նուիրած է 10 ոսկի, Տիար Արշաւիր Գէրպէրեան մէկ մառաղցու ոչխար, բարեպաշտուհի տիկին մը իր զաւկին մահուան տարելիցին առթիւ աղայոց առաջ շաքար, Տիար Մկրտիչ Զիլէքճեան բաւականաչափ բուրդ աղայոց ժաքէթի համար։

ԱՃՈՒՐԴՈՎ

ՎԱՐՁՈՒ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆ ՈՑԻՆ ԴԷՄԻ ՊԱՐՏԷԶ ՁԲՕՍԱՎԱՑԻՐԸ

Վարձել փափաքողները պէտք է ներկայանան առաջիկայ երկուշաբթի, 23 Մարտ, ժամը 4ին Հոգաբարձութեան Գրասենեակը, Զաքմաքճիլար, Մեծ Նոր խան, թիւ 48-51, ուր տեղի պիտի ունենայ աճուրդի գործողութիւնը։

Աճուրդի մասնակցիլ փափաքողները պարտաւոր են 50 ոսկի վճարել իբր աէպօ։ 1—5

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Գէյօղլու, Գիւչիւք Փարմաք Գափու, Շիւքրիւ փաշա ափարթիմանը բնակող Ցօքթ. Կորէկի իրեն դիմող հիւանդներուն այսօրուան բժշկական սկզբունքներուն և ըմբռնումներուն յարմար չեղող յերիւրածոյ դրութիւններ ի գործ դնելու և այս կերպով հիւանդներուն պարզամբութիւն օդտագործելով ի միս անոնց առողջութեան նիւթական շահեր ապահովելու աշխատած ըլլալու մասին գանգատ յայտնուած ըլլալով Երրորդ Ցիշանակի Բժշկական Սենեակի Պատուոյ Ատեանին կողմէ եղած քննութիւնները հաստատած են այս պարագան։

Հետեւաբար, որոշում արուեցաւ որ, ասպարէզի արժանապատուութեան հետ անհաշտ եղող իր այս ընթացքին համար, արդիլել զինքը վեց ամիս տեւողութեամբ արհեստը ի գործ դնելէ։

Այս որոշումը, Անգարայ գումարուած Բժշկական Սենեակներու Պատուոյ Բարձր Ատեանին կողմէ եւս հաստատուած ըլլալով, 11 Ապրիլ 1928 թուակիր և 1219 թիւ օրէնքին 21րդ յօդուածին համաձայն, ի տեղեկութիւն կը ծանուցուի։ (1498)

ՑԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ

ՄԻԾՏ ՆՈՐ

ՄԻԾՏ ՆՈՒՐԲ

ՄԻԾՏ ՓԱՑԼՈՒՆ

Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւնն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

Փնտռել բոլոր մեծ դեղարանները և արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ։

ՍԱՐԱՑ սինէման կը ներկայացնէ

Փոքրիկ արուեստագէտ ՇԸՐԼԷՑ ԹԷՄՊԼԻ ամէնէն յաջողած

ՓՈՔՐԻԿ ԱԼՊԱՅԸ

խօսուն գեղեցիկ ֆիլմը

Երկու ժամ անընդհատ զուարթութիւն և դարնանային ժպիտ Փոքրիկներու համար՝ զեղչուած գիներ

Մասնաւոր թիկնաթոռ 25, Ա. Պալքոն 20 դրուշ

ՕԹԷԼ Մ. ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

Հաճելի անցնելու համար ձեր իրիկունը, գացէք

ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ ՊԱՌ - ՃԱՇԱՐԱՆԸ

ուր քաղաքին ընտրանին ժամադիր կ'ըլլայ ճաշելու և պարանցիկ հաւաքոյթներու համար, որոնք ամէն իրիկուն տեղի կ'ունենան Տիկ. Փուրիցի ղեկավարութեամբ

Ամէն շաբաթ ՏԻՆԶ—ՏԱՆՍԱՆ՝ քօթիլեօնով

ՁԵՂՁՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐ

Որքա՞ն կը տառապի

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆ

24 ժամէ ի վեր տեւող ակռայի սասկալի ցաւ մը։

Մինչդեռ մէկ երկու քաշէ

ԿՈՒՓԻՆ

դանակի պէս կը կտրէ այդ անտանելի ցաւը։

ԿՈՒՓԻՆ

կը փարատէ բոլոր ցաւերը, խիթերը, առանց ոտամաքը խանգարելու, ելիկամունքը յոգնեցնելու։ Ամէն դեղարանի մէջ կը գտնուի։

Ղուկէս գրուշի կը ծախուի։

ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷԹԻ

Այս դիշեր ժամը 20.30ին

"ՀԱԼԻՄԷ,,

գեղեցիկ օփէրէթը

Մասնակցութեամբ Զոզօ Ցալտաի եւ Գոֆինեօթիսի

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՌԷ

Գործունեայ և պարկեշտ պատանի մը կ'ուզէ աշխատիլ ոեւէ հաստատութեան կամ վաճառատան մը մէջ, խիստ մաքէլի պայմաններով։

Տեղեկացնել Թերթիս Վարչութեան Ա. Զ. սկզբնատառով։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCIYAN
Basildiği yer
ARTUN Matbaası
Galata; Tunel Billur sokak 10

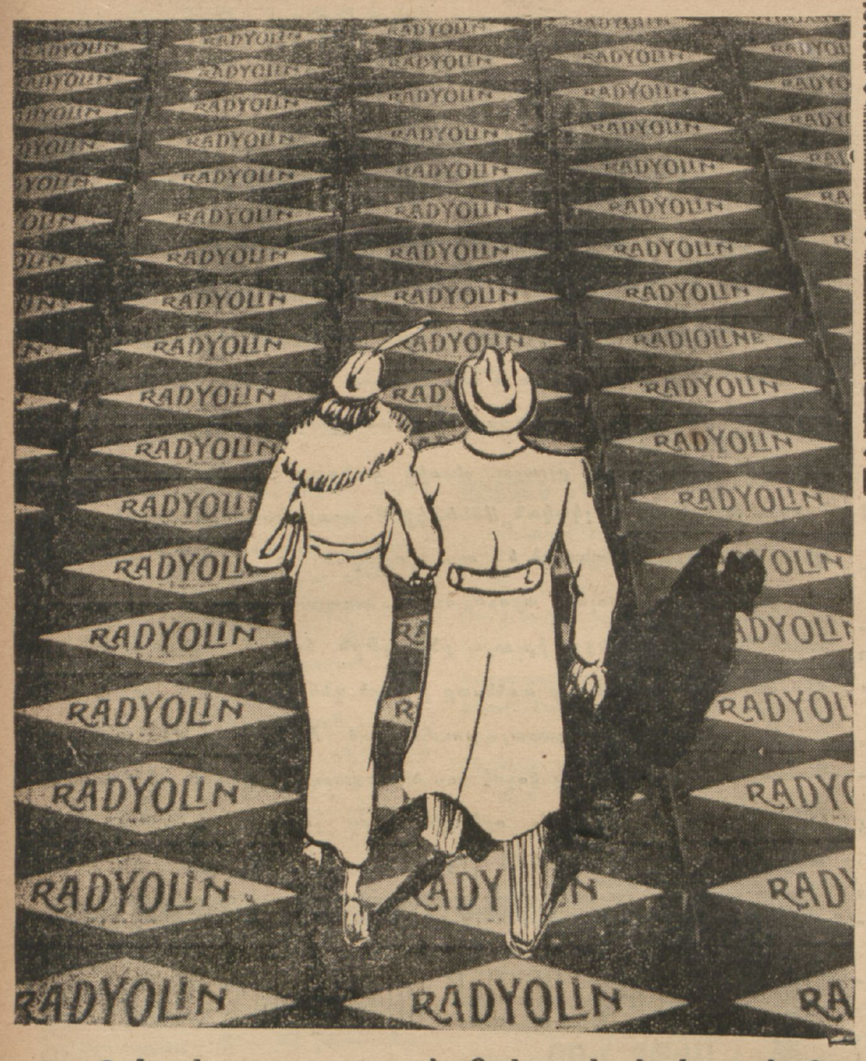

Դէպի առողջութիւն եւ գեղեցկութիւն տանող ճամբան

ՄԱՔՈՒՐ ԱԿՐԱՆԵՐԸ ՀԵՐՄԱԿ ԱԿՌԱՆԵՐԸ ԱՄՈՒՐ ԱԿՌԱՆԵՐԸ

ԱՆՈՆՔ ԵՆ ՄԻԱՑՆ ՈՐ ԱՌՏՈՒ ԵՒ ԻՐԻԿՈՒՆ ԿԸ ՄԱՔՐՈՒԻՆ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ ՈՎ

ԱՄԷՆ ԱՌԹԻՒ ՏՐՈՒԵԼԻՔ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Հասոյթը անձեւնախնկի հիմնադրամը պիտի կազմէ Կոմիտասի անմահ գործերու հրատարակութեանց համար։

Կարելի է գտնել Գալֆա, Գանչէ դարու, Արգարեան խան Թիւ 1, կամ Բերա, Փասաժ ա'ֆօրօֆ, Ռուբէնեան երաժշտական պիտույից վաճառատունը, Դինն է 350 դրչ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները քացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԳՈՂԱՆԱԼ

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Գեղեցիկ Ընթերցարան 30 դրչ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի 35 դրչ.
» Ընթերց. Բ. տարի 40 դրչ.
» » Դ. Դ. տարի դրչ.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՑԵԼԻՆ
Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անգարա Հատէպի Ռէշիա էֆ. ի խան Թիւ 14

ՍԱԿԱՐԱՆ

19 Մարտ 1936 Սրաթպալ

ՊԱ ՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԲԱՓՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Բրէսթ Ֆօնսիէ Եգիպ. 1903	88.—
» » » 1911	84,—
Նեքտին փոխառութիւն	95,50
933ի » Էրկանի	96,50
Մվազ—Երզրում	95.—
Անատոլու պարատեղ. Ա. Բ.	43.—
Գ.	44.—
Պան Անատոլու	47,—
Անատօրու բաժ.	22.50
Իզմիր Թիւրք Ա.	23,—
» » Բ.	21,50
» » Գ.	21.70
Թրամվէյ բաժ.	22,75
Ռէժի	2,10,—
Ճիրճիրէ Խայրիյէ	4.25
Իլ Պանքասը	9,50
Մերքէզ Պանքասը	60.50
Ֆօմօնթի	7.75

ՋԷՐԵՐ

Լոնտոն	620.—
Բարիզ	12,06
Հաւմ	10,03,20
Գրիւքսէլ	4,73,—
Զուիցերիա	2,43,—
Հոլանտական (Ֆլորին)	1,17.80
Գերլին	1,97,91
Աթէնք	84,20,—
Աւստրիական	4,18,80
Ֆոլար	0,80,40
Լէվա	68,46,6
Մոսքուա	10,88,52

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Սթերլին	621,—
Լիրէթ	180,—
Ֆրանք Ֆրանսական	167,—
Զուիցերիական Ֆրք.	815,—
Գերմանական Ֆրք.	82,—
Տրախմի	24.
Լէյ	15.—
Լէվա	24,—
Ֆոլար	124,
Թայխմարք	34,—
անք Օթման	283,—
Թրք. ոսկի	956.—

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Ըզմիր խան Ա. յարկ Թիւ 98, 95—97։ Թէլէֆոն 44792։

Հոյանոցական Շոգենաւային Ընկ.

ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ

Արտածման ապահովագրութիւն

Մօտաւոր մեկնում գէպի Անվերպ, Ռոթէրտամ, Ամսթերտամ, Համպուրգ։

Hermes	Մարտ 19ին
Hercules	» 30ին

Գեւեբու վրայ մասնաւոր շոգենաւային ուղղութիւն. Հանոյ և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներուծման ապահովագրութիւն Ամսթերտամէն կ'ուղղուի

Hercules	Մարտ 24ին

Ամսթերտամէն մօտաւոր մեկնում

Ceres	Մարտ 25ին

Nippon YusenKaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի ապահովագրութիւն Սուէզի ճամբայով, Բոմբէյ, Մէյրէնի, Ցինգ-Փոյի, Շանղհայի, Հոնկ-Գոնկի, Ինդոքինի, Գալկաթայի, Սուէզի, Բոլոր Սայիտի, Գելրութի և Գալու մեջտեղ։

Գիրլոն, Մարսիլիա, Գարլէլոնա, Վալենսիա, Լիվ բուլ և Կլասգո։

Delagoa Maru	Մարտ 23ին
Lyons »	Ապրիլ 20ին
Lima »	Մայիս 19ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Ձրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներու ապահովութիւնը, կ'ուղարկէ։

Հարիւրին 70 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

ԴԻՄԵԼ ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
Կալաթա, Զինիլի Ըզմիր խան, Թիւ 95—97

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, նաւագայի բոլոր քաղաքներու համար կատաղ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Գալֆա-Փարիզ և Գալֆա-Լոնտոն գիծերու համար։ Տոմսակներ կը տրուին նաեւ իտալական օդանաւային ընկերութեան Բիրէնց-Գրինոիզի գծին համար։

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLOYD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՖԱՄՓԷՏՕՑԼԵՕ

Դշ. 25 Մարտ. ժամը 17ին, դէպ ի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։ Սուլինա, Տրապզոն. Սամսոն, Գոնսթանցա, Վառնա, Գուրկազ։

Ի Զ Է Օ

Եշ. 26 Մարտ. ժամը 17ին դէպ Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Նովորոսիսկ, Գաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

Ք Ի Ր Ի Ն Ա Լ

Եշ. 26 Մարտ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպ ի Փիրէ, Գրինոիզի, Վէնէսիկ, Թրիէսթէ։

Ղ Օ Լ Մ Է Ն Ա

Շբ. 28 Մարտ. ժամը 17ին դէպ Սէլանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Գրինոիզի, Վէնէսիկ, Թրիէսթէ։

Մ Ի Ք Ա Ն Օ

Բշ., 30 Մարտ. ժամը 17ին դէպ ի Փիրէ, Փաթրաս, Նաւարին, Մարսիլիա, Գարսէլոն, Ճենովա։

Գ Ո Լ Մ Է Ն Ա

Եշ. 12 Մարտ. ժամը 17ին դէպ Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օռեսա, Գաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

Բ Ե Ր Ե Ն Ա Լ

Եշ. 12 Մարտ, ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպ ի Փիրէ, Գրինոիզի, Վէնէսիկ, Թրիէսթէ։

Ա Լ Գ Ա Ն Օ

Շբ. 14 Մարտ, ժամը 17ին դէպ ի Սէլանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Գրէնոիզի, Նէսիկ, Թրիէսթէ։

Ա Վ Ա Ն Թ Ի Ն Օ

Բշ., 16 Մարտ, ժամը 17ին դէպ ի Փիրէ, Փաթրաս, Նաւարին, Մարսիլիա, Գարսէլոնա, Ճենովա։

Բ Ա Լ Տ Է Ա

Դշ., 16 Մարտ, ժամը 17ին դէպ ի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

Ճ Է Ն Ի Ս Ի Ա

Եշ. 19 Մարտ. ժամը 17ին դէպ Գավալա, Սէլանիկ, Փիրէ, Փաթրաս, Գրինոիզի, Վէնէսիկ, Թրիէսթէ։

Ճ Է Լ Ի Օ

Եշ. 19 Մարտ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպ ի Փիրէ, Գրէնոիզի, Վէնէսիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. գործակալութեան, Մերքէզ Ըզմիր խան, Գալաթա, Թէլէֆոն 44877—8—9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա բրայ Թել 44686

Գործակալութիւնս հոլանդական շոգենաւային ընկերութիւնի մինչեւ և կապ պահելով հոլանդական ընկերութեանց հետ գործ է։

Բոլոր տեսակի ճանապարհորդական տոմսերը ընդունելի, փոխարէն ուղղակի ցանկացողներ։

ՌՕԼԱՆ Տ'ԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Թ. ՄԱՍ

ԻՆՉՊԷՍ ԳՐՈՒԱԾ ԷՐ

Ֆուէ գրպանէն հանեց այն ամբողջանակը, զոր նուիրած էին Արաբները՝ զինքը փոխցուցած առեն.... Բայց իր այդ բուռն յուզումին մէջ իսկ, իբր քաջ զօրագո՛ն, կը խորհէր որ շատ աւելի յանցաւոր էր իր կինը Մարկոթ ը, քան թէ Գոնսֆարթը, եւ երբեք մաքէն չէր անցներ սպաննել մեծ Զօրապետը։

Թէյոպէս քարացած մնաց իր աքսորատեղի մէջ, մինչեւ որ զոյգ սիրահարները մտան պալատ։

Բայց անոնց բացակայութեան միջոցին իր անցուցած տառապանքը համեմատութեան կարելի չէր գտնել նոյն իսկ գժոխքի գեհենին հետ, այնքան բուռն ու տարկուր էր իր նոր անցուցած ժղմաւանջը։ Որովհետեւ կը խորհէր թէ, չարաչար խաբուած էր գանելով Մարկերիթի մէջ մաքուր, անենգ սիրտ մը, հրեշտակային հոգի մը։ Մեկ լոքթ բուսական եղած էր որ այդ կինը փոխուէր պարզ պատնիկի մը, ուրեմն յանցանքը բոլորովին Գոնսֆարթինը չէր, և եթէ ան չըլլար, ապահովաբար ուրիշ զօրականի մը գիրկը պիտի ինկած ըլլար ան....։

Այս կերպ ալ խորհիլ, իրեն կը թուէր շատ անբնական, շատ ամարդի գաղափարներու զուգորդութիւն մը, որովհետեւ կրնար ան առաջ եկած ըլլալ իր չափազանց յուզուած մաքէն սա խանդարած ջղային գրութենէն ....։ Դայ ուրիշ եզանակ մը մտածելակերպի. չըլլա՞յ որ այդ խեղճ դերձակուհին յանկարծ չլացած փառքէն, պատիւէն, ճոխութենէն, մոռցած իր հոգեկան բոլոր ազնիւյատկութիւնները, ուրացած իր ամուսնին սէրը՝ նեռուած ըլլար պարզապէս հպարտութեան ու սնապարծութեան ուտկանին մէջ ...։ Ո՞հ, Մարկերիթ, ապերա՛խա սիրա ....։

Այս անգամ դարձաւ իր սխալութեան առանցքը Գոնսֆարթի շուրջ, այդ 29 տարեկան յաղթապանծ բանակի մը հրամանատարին, տաղանդաւոր Զօրապետին, սիրելու եւ սիրուելու անզուսպ պահանջքէն ծնած մեքենայութեանց վրայ՝ տարուած կասկածով։ Բայց չէ՞ որ իր կինը, Մարկերիթը պիտի քաւէր անոր բոլոր մեղքերը, չէ՞ որ Ֆուէի զայրոյթը պիտի իջնէր չանթի մը նման անոր կուրծքին, Թերեւս փշրուէր, հիւլէանար անոր կրակին տակ....։

Այս անգամ տեսնելով որ Գոնսֆարթ առանձին կը վերադառնար, Թողած իր «տարփուհին» պալատը, կրկին բնազդաբար տարաւ ձեռքը տարճանակին ... բայց միւս կողմէ խորհեցաւ իրը զինուոր թէ, հայրենիքը շատ բան պիտի կորսնցնէր կնոջ մը պատճառով, իր զայրոյթէն տարուած, պարզ սիրոյ մը ոգիրով, կորսնցնելով «Հրեղէն Իշխանը»։ Ու սիրելով իր գրգռուած երեւակայութեան, իր ցնցուած ջիղերուն, լաւագոյն համարեց փոխանակ երկուքի՝ մէկը միայն իր կինը սպաննել։

Ահա՛ այս խորհուրդներով ցարձրացաւ ու յաղթեցաւ մանել մանել մինչեւ իր կնոջ կանգնած պատշգամը, ուրկէ ան կը զրկէր իր մատներուն ծայրերովը, համբոյրներ իր «սիրտհարս»ին։ Ֆուէ թերեւս, եթէ անմիջապէս յայտնած ըլլար իր զայրոյթը, համբերութիւնը չունենար քանի մը վայրկեանի մէջ հեռեւելու դէպքերուն, և Թերեւս Մարկերիթ յանդգնութիւնը ունենար անոր ճակատին պոռալու թէ «չի՛ սիրէր այլեւս իր ամուսինը, և կը սիրէ Գոնսֆարթը»։ Այն առեն Ֆուէ գործէր յեղակարծ բորբոքումով մը՝ այնպիսի սպաննութիւններ՝ որոնք պիտի ծնային պատմութեան մէջ անջնջելի։

Ան ունէր երկու տարճանակ իր գրպաններուն մէջ, մէկը պիտի տրձակէր իր կնոջ գանկին, իսկ միւսով պիտի սպաննէր ինքզինքը ....։

Իր համբերութեան մէկ քանի վայրկեանները դարձան փրկութեան խարիսխը, մտնելու դիրքի անհամարձակ չէնը, զի կը տիրի անհամարձակ չէնը, քը գրաւ նոր հոգեկան գրութիւն մը դիմաց։ Այս անգամ խորհեցաւ փոխանակ ոգիրի՝ լքել, հեռանալ այդ վայրէն, ձգելով ամբողջ ահեակալի բարոյական մեծ դերի պատասխանատուութիւնը երկրքին մօտ։ Բայց զինուորականի անվայել այ, թուլամորթութիւնն անջնջելի արատ մը պիտի դառնար իմ ճակատս ... դիս պիտի որակեն՝ «Ա՛ռ ուզեր երբեք որ Ֆուէ ոսոցին մտածէ թէ, Ֆուէ գնդապետը իր շահուն և փառասիրութեանց դէնով՝ թողեր է իր կինը, որ պատկանայ ... կ'ուզեմ ապրիլ վատ համբաւը որբել թէ կնոջս թէ իմ ճակատս վրայէն...մանաւանդ փրկարար զօրութեամբ»։

(Շար.)